

Megjelenik délután

**SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL**
DEBRECEN, SAS-UT-
CA 2. SZÁM.

TELEFONSZÁM 17-30

DEBRECENI POLGÁR

POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ARAK:

1 hónapra . . . 1-40 P
Negyedévre . . . 4— P
Félévre 8— F
Egész évre . . . 16— P
Vidéki havi előfizetés 2 F
Angliában 1 óra 4— P

Egyes szám ára 6 fillér

FŐSZERKESZTŐ: HEGYMEGI KISS PÁL ORSZÁGGY. KÉPVISELŐ

Zátony

Egy szomorú regény Erdélyről

Egyik jóismerősömtől kaptam egy könyvet, hogy olvassam el. Elolvastam, a szemem fájdult. — Nem az olvasástól, — mert a betűket, hála Istennek bírom. Megfájdult a szemem, a folyton kiszorduló könnyek miatt. Nem tudtam letenni a munkát, mert egy nagy gyilkolás történetét olvastam el, amelyről úgy éreztem, — hogy az áldozat az a hely, ahol ifjuságom arany napjai teltek el: Erdély.

A könyv címe: *Zátony*. — Székely Mózes írói név alatt írták, a történet egy kutya szájába van adva. A gazdája egy vak százasos, erdélyi birtokos, a román zsarnokság Garamvölgyi Adánja — hu kutyaíjára. Wotanra bizza: „Üvöltse el hát, mi történt itt, — mit tettek ezzel a néppel.”

A könyv magába foglalja azt a világgazságot, amit Erdéllyel elkövettek. Adatai megrázóak. Valami idegen horda, mint őli le, — pusztítja el a legszebb értékeket, őli meg az emberies érzést: az igazságot.

A magyar föld tragédiája a könyv. Alakjai hus és vör. Jelenetei megrázó igazságok és súlyos vádak a világ ítélőszéke előtt.

En itt a Reviziós Ligához fordulok. Minden évről, minden térdépről többet ér ez a könyv. Fordítottassák le francia, angol nyelvre, jelenjen meg a francia, angol és amerikai könyvpiacra, nem mint írásmű, hanem, mint regény a Wotan kutya története.

Olvassák el ezek a kulturnemzetek, szólaljon meg a társadalom szíve. Lássák, hogy mi történt a magyar Skóciában az emberi és nemzeti jogok diadalmán. — Lássák, mi volt az a román földosztás, mi az a román közigazgatás és mi az a román kultúra. — Lássák egy regény érdekfeszítő kereteiben, hallják egy kutya szájából.

Többet ér ez minden népszövegségi szónoklatnál. A szíveket fogja meg.

E lap hasábjain meg is eleveníttek, további méltatásaim során egy-két részletet — olvassuk mi is — hogy ne felejtkezzünk el.

Nem tudom, ki a könyv szerzője, de művének érdekfeszítő igazságával szolgálatot tett az igazságnak.

Hegymezi Kiss Pál

Az építkezésekről szóló törvényjavaslat a Ház előtt

A képviselőház ma délelőtt a vármegyei kölesönkötvények óvadékképességéről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása után folytatta az építkezésekről szóló törvényjavaslat általános vitáját.

Az első felszólaló *Pintér László* volt, aki a javaslatot elfogadja. Örömmel üdvözlö minden olyan javaslatot, amely a lakáskérdést előbbre viszi.

Aziránt fejezte ki csak aggályát, hogy sokan majd luxusvillákat fognak építeni. Beszéde további részeiben kifejtette, hogy az egész építőipar, sőt az anyagok is a bankok kezében vannak, végül annak az óhajának adott kifejezést, hogy a kölesön méltányosan

osztassék el a főváros és a vidék között.

Gaál Gaszton aggodalommal szemléli ennek a törvényjavaslatnak a tárgyalását. Szomorú, — hogy a képviselőház ezekben az időkben nem talál más tárgyat. — Szerinte ez arra mutat, hogy a kormány vagy nem tudja és nem akar tudomást szerezni, vagy nem törődik a mai viszonyokkal.

Ujból kijelenti, hogy ma még egy ezerholdas birtok jövedelméből sem lehet megélni. Megszavazná a javaslatot, ha abban egy olyan rész lenne, amely szerint készülőknél nagyobb családi házak építésére kölesönt nem nyújtának.

Rácz Vilmos ügye a Kuria előtt

Budapestről jelentik: Ismeretes az olvasóközönség előtt, hogy a budapesti törvényszék annak idején hamis vád miatt *Rácz Vilmost* és *Darvai Jánost* 3—3 évi fegyházra ítélte.

A Tábla a törvényszék ítéletét megváltoztatva, *Rácz* büntetését 10 havi börtönre, *Darvaiét* pedig 4 havi fegyházra szállította le.

A királyi Kuria ma délelőtt tárgyalta az ügyet. Ítélethirdetés a délutáni órákban várható.

Holnap hirdetnek ítéletet a kommunista bűnpörben

Budapestről jelentik: A kommunista bűnpör tárgyalásának első napján, mint ismeretes, a vádlottak olyan botrányt rendeztek, hogy meg kellett őket bilincselteni és azóta ismét zárt ülésen tárgyalja a bíróság az ügyet. A mai

nap hasonlóképpen zárt ülésen folyt tovább a kommunisták büntetésének tárgyalása.

Kiszivárgott hírek szerint holnap kerül sor az ítéletek kihirdetésére.

Halálra gázolt a vonat egy gyermeket

Szekelyhidről jelentik: A Székelyhid község határában fekvő grófi uradalom béres gazdájának *Tamás Áronnak* 5 éves hason nevű kislánya a vasuti sín mellett játszadozott. A Nagyvárad felől érkező gyorsvonat abban az időben haladt el a tanya mellett.

A mozdonyvezető az esti szürkületben nem vette észre a sínen játszadozó gyereket és így a kislányt a vonat elgázolta. Testét felismerhetetlenségig összedarab-

bolva szedték le a sínekről.

A megindított vizsgálat megállapította, hogy a gázolásért a mozdonyvezetőt nem terheli felelősség. Az apa ellen, aki gyermekére nem vigyázott, megindították az eljárást.

Fagy Nyugatmagyarországon

Sopronból jelentik: Sopronban és környékén az éjszaka erősen leszállott a higany a hőmérőkben. Több helyen fagy is volt.

Helyreigazítás

Tegnapi számunkban a „Nyílt levél a kamarai választásokkal kapcsolatos szanálási röpirat tárgyában” című cikkbe egy sajnálatos sajtóhiba csuszott be a szedő és a korrektor hibájából.

A harmadik bekezdésben a cikk író ezt írja: Hiszem, hogy ez nem az ő intenciója szerint történt. A szedő a *nem* szót kihagyta és ezáltal az egész mondat értelmét megváltoztatta. Aki a lapot korrigálta, észrevette a hibát, ki is javította, de a nyomdászkorrektor elmulasztotta azt ólomban is kikorrigálni.

Bizonyítja azt, hogy a *nem* szó a cikkben volt, az is, hogy a mellékmondat azonban szóval kezdődik. Nyilvánvaló tehát, hogy a nyíltlevél írója egy pillanatig sem tételezte fel báró *Vay László* főispánról, hogy a *Vásáry József* személyét támadó röpirat az ő intenciója szerint íródott.

A budapesti Tábla teljes ülése

Budapestről jelentik: A budapesti királyi Itélő Tábla ma délelőtt teljes ülést tartott.

A teljes ülésen *Sztrache Gusztáv* ügyészségi elnök letette a hivatali esküt és megtartotta székfoglalóját.

A londoni zsidók tüntetnek

London, október 29. Az angol főváros zsidó lakossága tüntető nagygyűlést tartott tegnap délután.

A nagygyűlésen élesen bírálták az angol kormány új palesztinai politikáját. Határozati javaslatot szavaztak meg, amelyben tiltakoztak ezen zsidóellenes politika ellen és követelték annak megváltoztatását.

Elfogott kommunista ügynök

Tápiószeléről jelentik: Ma dél előtt *Farmos* községet kommunista röpcédulákkal árasztották el. A röpcédulákon felhívják a lakosságot, hogy vegyen részt a november 1-i kommunista tüntetéseken. A csendőrségnek sikerült elfogni a röpcédula terjesztőjét *Molnár Istvánné* tejeskófa személyében.

Legujabb tőzsdejelentés

Budapest, okt. 29.
Az irányzat barátságos. A buda 5—10 fillérrel emelkedett.

A szegedi apagyilkost 12 évi fegyházra ítélték

Szegedről jelentik: Rácz István 39 éves csengelei földmives a múlt év novemberében agyonlőtte mostohaapját Lengyel Ferencet.

A gyilkosságban segítségére volt Tóth Anna csengelei lány is.

A törvényszék annak idején Ráczot 12 évi, Tóth Annát pedig 3 évi fegyházra ítélte. Fellebezés folytán a m. kir. Tábla ma tárgyalta az ügyet és Rácz büntetését helyben hagyta, Tóth Anna büntetését pedig 6 évre emelte fel.

A vádlottak a Kuriához fellebbeztek.

A világyáró német ujságíró Debrecenben

Ma délelőtt Debrecenbe érkezett Wolf stettini német ujságíró oldalkocsis motorkerékpárjával. Wolf világyáró utján van, — melynek végcélja India. Motorkerékpárján rajta vannak azon egyesületek zászlói, amelyeknek a vidékén keresztül utazott.

A világyáró német ujságíró Debrecenben a Tiszántuli Automobil Club fogadta és az Angol Királynő Bundájában látta vendégül.

Poruljárt kommunista házaló

Nagyszékelyből jelentik: Ernyes Gyula, budapesti lakos szappannal házalt Nagyszékelyben. Az egyik gazdának, aki nem akart tőle szappant venni, kijelentette, pártja megint uralomra jut, majd megfenyegette azzal, hogy ha a hogy ő kommunista és egyúttal elbánik ő nemcsak vele, hanem az összes nagyszékelyiekkel.

Amint a gazda meghallotta, — hogy Ernyes a „kommunista“ szót kimondja, vasvillára kapott és a szomszédokkal összefogva, — alaposan helybenhagyták a házalót, akit ezután átadták a esendőrségnek.

A esendőrség megállapította, — hogy Ernyesnek házalási engedélye nincs és több hamis igazolványt is találtak nála. Valószínűnek látszik, hogy tényleg kommunista.

Átadták az ügyészségnek.

Ujabb letartóztatások Romániában kémkedés gyanuja miatt

Bukarest, október 29. Az ország kémkedési ügyben a vizsgálatot befejezték. Tegnap még számos újabb letartóztatás történt. Nagyváradon dr. Szántó Rezső ügyvédet, Paulik László, Papp László és Papp Zsigmondot, Brailában pedig Fritz Goldenberget tartóztatták le. Ez utóbbi a napokban rokonlátogatás ürügye alatt érkezett haza Singaporeból.

Szombaton nagy hurkaestély Goldsteinnál, Kigyó-u. 12.

Egy közismert bank- igazgató öngyilkos lett Budapesten

Budapestről jelentik: Budapesten, a közismert Rákosi Géza bankigazgató az elmúlt éjszaka, lakásán borzalmas öngyilkosságot követett el.

Az öngyilkos bankigazgató barátjai társaságában többször hangzott, hogy nem bírja tovább ezt az életet. Az ismerősei nem gondolták, hogy az örökké tréfás Rákosi fenyegetéseit valóra váltja.

Hétfőn délelőtt is pontosan bement hivatalába és személyzetével hosszasan tréfálgzott.

Délben elkészült tőlük és hazament. Lakásán meghagyta személyzetének, hogy ha keresik, — mondják azt, hogy nincs idehaza. A délután folyamán keresték is, de a személyzet mindenkit elutasított azzal, hogy az igazgató ur elment hazulról.

Az igazgató több mint tíz órán keresztül készült végzetes tetteire, míg végre

éjjel 2 órakor föbe lőtte magát.

A lövés hallatára a személyzet az igazgató szobájába hatolt, hol megdöbentő látvány tárult szemük elé, az örökké kedélyes igazgató

eszméletlenül feküdt a szoba padlóján.

A személyzet egyik tagja értesítette a mentőket, kik pár perc múlva a helyszínre érkeztek és az életunt bankigazgatót elsősegélyben részesítették, majd beszállították a „Pajor“ szanatóriumban.

A szanatóriumban mindjárt kezelés alá vették, de a legmondosab orvosi ápolás sem segített rajta és éjszaka,

anélkül, hogy eszméletét egy percre is visszanerte volna, kiszivedett.

A bankigazgató öngyilkossága Budapesten nagy részvétet keltett.

Az öngyilkosság okát még ezidáig nem sikerült megállapítani.

*Híreberedéseket elmulasztva
Höfer Gyermekkrém
Darabja 90 fillér*

Letartóztattak egy fiatalembert, aki saját haláláról küldött értesítést a vizsgáló- bírónak

Lenke Gusztáv mátiszkalkai fiatalember, akit tanúnak idéztek meg egy okirathamisítási ügyben, nem jelent meg az idézés napjára a vizsgálóbíró előtt, hanem egy levelet küldött, amelyben bejelentette, hogy **súlyos beteg lett és meghalt.**

A levelet egyik rokona nevében írta és azt hitte, hogy önmagáról terjesztett halálhírről megszabadul a néki kellemetlen vizsgálóbírói kihallgatástól.

Dr. Csáky János vizsgálóbírósegéd azonban nyomozást indított az ügyben és megállapította azt, hogy Lenke Gusztáv azért akart kitérni a kihallgatás elől, mert nem akart vallomást tenni azokról, akik jó barátai. Lenke Gusztávot kihallgatása után vizsgálati fogságba helyezték és fogva marad a vizsgálat napjáig, mivel a letartóztatását elrendelő végzés ellen nem jelentett be fellebbezést a törvényszék vádtanácsához.

A puccslegitimisták újabb kalandos tervei

November hó 18-án IV. Károly király fia, Ottó osztrák főherceg 18 éves és a család szabályai szerint nagykorú lesz. Az ugynevezett legitimisták régen készülődnek erre az alkalomra. Az ő dolguk! A független Magyarországnak ehhez a nagykorúsághoz nincs köze. Nekünk Trianon esapásainak elhárítása a fontos, az ország sorsa a fontos s nem a volt uralkodó családé. Részvéttel lehetünk esetleges rossz sorsuk iránt, de Magyarország a magyaroké.

De a legitimisták közül főbben Ottó trónrajuttatását azért kívánják megvalósítani, hogy a hatalom fényében saját hasznukra sütkérezzenek. Ezek a puccslegitimis-

ták, akik az országra veszedelmek, mert nem a haza, hanem a saját hasznukat nézik.

A lüggadt legitimista politikusok roppant idegesekké válnak, ha a puccslegitimizmussal szemben intézkedés történik. A Szent Imre ünnepek során tett óvintézkedésekért is legalább egy államtitkár fejét kérték.

Tagadják a puccslegitimizmust — pedig van és Sixtus pármai herceg külföldi akciói is erre valának.

Halljuk most is, hogy nov. 18-án Ottó esküt tesz, hűségnyilatkozatot kell tenni, proklamációt bocsájt ki, stb., stb.

De mást is hallunk!

Tudjuk, hogy sok fiatal ember él közöttünk, akik Nyugatmagyar országon voltak. Ezeket most környékezik. *Tudomásunk van arról, hogy legutóbb eggyel tárgyaltak s felszólították, vegyen részt Ottó hazahozatalában, amely szerintük meg fog történni mindenképpen, ha kell, fegyverrel is.*

A magyar alkotmányt védeni minden állampolgárnak kötelessége. Ez készlet bennünket arra, hogy ezen kalandos tervre rámutattunk.

Kitagadta az apja óceánrepülőnöt

Newyork, október 29. Edwin S. S. E. nemrég elhalt amerikai kereskedő végrendeletileg kereken kitagadta leányát, Ameliet, a híres óceánrepülőnöt. Egész vagyonát második feleségére, a repülőnő mostohaanyjára hagyta.

RÁDIÓ

BUDAPESTI MŰSOR SZERDA

5.00: Boross Elemér felolvasása. 5.30: Radosné Bock Hilda bécsi dalokat énekel. 6.25: Olasz nyelvoktatás. 7.00: Gyorsíró tanfolyam. 7.35: Hangverseny. Utána időjelzés, időjárásjelentés, hírek, löversenveredmények. Majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenve. 10.45: Szabó-Guy László jazz bandje.

CSÜTÖRTÖK.

9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, vizállásjelentés. 12.00: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: A Rékai Miklós-szalonzenekar hangversenve. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1.00: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3.00: Piaci árak, árfolyamhírek. 4.00: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadásai — utána időjelzés, időjárás és vizállásjelentés.

Műhimzönök

A Weisz Manfréd Acél és Fém-művei r. t., hogy varrógép lerakatosait elláthassa művészi kivitelű propaganda anyaggal, alkalmazni óhajt

elsőrangú műhimzönöket akik eredeti *Csepel*, vagy eredeti *Pfaff* varrógépeken beigazellhatóan gyakorlattal bírnak és szakmájukban *elsőrangú produkálnak* a következő *műhimzési munkálatokban*:

laposöltésű vagy virág-, aszur-, kockás vagy csipkeöltéses-, betű- vagy monogram-, applikációs-, hardangor-, grainir vagy homoköltésű-, smyrna-point leve-, vagy szalag-, madra- vagy fehér-, perzsaszur-, filet tömőmunka, richelieu-, vagy renaissance-, arabs és szines himzés.

A műhimzönök részben a fővárosban, részben vidéken nyernek elhelyezést és minden társadalmi osztály tagjai jelentkezhetnek. — Levelek eredeti okmányok nélkül Weisz Manfréd Acél és Fém-művei r. t., Budapest, V. Mária Valéria-utca 17. sz. alá címzendők.

**Leiter Péter
bizottsági tag**

A Csapókerti részben a megá-
lapodás szerint egy polgári és
egy munkáspárti jelölt volt. Va-
lamelyik földrajzi zseni a Csapó-
kert mellett látta Cucát és He-
gyest is, a város legkülső tanyái
részét. Tehát egy kerületet alakí-
tottak belőlük. — Természetesen
ugy akarták a gazdát a munkás-
sal összeveszteni, hogy a két har-
coló között a harmadiknak legyen
öröme. Ez lett volna Roskovitz
Arthur.

Csapókert és Cuca azonban
nem segítette elő ezt az épület
tervet, hanem összefogott.

Cuca, Hegyes Leiter Pétert ki-
vánta bizottsági tagul, aki a Csa-
pókerttel is nexusban van, mert az
Árpádtéren lakik.

Azonban a választásokon a gaz-
dák jelöltje, csak póttag lehetett,
mert a csapókerti munkások egy-
része nem reá, hanem a voltaké-
peni póttagjelöltre: Hartl Sán-
dorra szavazott.

Igy Cuca és a külső tanyák kép-
viselet nélkül maradtak a közgyü-
lésben. A közigazgatási bíróság
döntése folytán azonban a helyzet
változott, mert Leiter Péter ren-
des taggá lett.

Leiter Péter népszerű és ked-
velt embere a tanyai gazdatisza-
dalomnak, — eddig is a független
gazdaifjúság főgazdája volt — s
már a múlt törvényhatóságban is
bizottsági tag lévén, lelkiismeret-
es támogatója volt a városi köz-
gyűléseknek.

**Olvassa
a Debreceni Polgárt!****REGÉNY****Kitartottak**Irtá: **Litteráti-Végh László.**

(90)

— Magának, Ilona, ismét igaza van.

— No csakhogy belátta. Az a fontos,
hogy tisztán és világosan tudjuk megbírál-
ni a helyzetet, amely úgy áll, hogy magának
szüksége van az én pénzemre, nekem pedig
a maga nevére. Ha ezeket a szempontokat fi-
gyelemmel kísérjük állandóan, nem lesz baj
soha.

— Igaza van Ilona, de most már én me-
gyek. Ki kell autóznom Szentlőrincre, az éj-
szakát is kint töltöm.

Mikor Radó eltávozott, az asszony rö-
vid ideig várt, aztán átment az ebédlőbe,
amelynek ablaka a hátsó utcára nyílt. Az
ablakot kinyitotta és lekiáltott az utcára Per-
jéssynek.

— Micukám lehet, — majd kiment az
előszobába és kinyitotta az aítót.

Néhány perc múlva már ott volt Per-
jéssy, akit szenvedélyes esőkokkal fogadott
az asszony.

— Sokáig várt Micukám?

— Nem. Alig egy pár perccet.

— Vétzy már el is utazott. Most már

**A református egyházrészek és tanyák
református vallásu lakossága Hegymegi
képviselőnél**

A 10. egyházrész és a tanyák
ref. vallásu lakosságából igen né-
pes küldöttség kereste fel lakásán
Hegymegi Kiss Pál képviselőt, —
hogy ő, mint presbiter, a Juhász
Nagy Sándor főjegyző által a
presbitériumban és lapokban ja-
vasolt, a lelkészválasztás tisztasá-
gát biztosító kívánságot érvényre
juttatni segítsen.

Kérték, szólaljon fel a presbite-
riumban a 10. egyházrésznek, ugy-
szintén a felső és alsó tanyai la-
kosságnak külön szavazó helyiség
biztosítottak, ezáltal a teljes
felesleges és nem is helyes autó-
zás megszüntethető legyen. Rámu-
tattak arra is, hogy az egyes la-
poknak jelöltjük érdekében hasz-
nált terrorisztikus cikkei, egye-
sek nevetséges feldicsérései, má-
sok bosszantó leszóllásai, egyenes
sértegetései nemesak Debrecen
hanem a reá figyelő és példáját

követő összes ref. lakosság érde-
kében a legközelebbi választáson
nem kívánatosak. A képviselő vá-
lasztásokat is felülmúló kortes-
bűnöknek is elejét kell venni.

Végül kérték a presbitert, hogy
illetékes helyen tegye lehetővé, —
hogy ez az izgalmas lelkészválasz-
tás karácsony előtt befejeztessék,
hogy a karácsony ünnepe az iga-
zi szeretet és béke szent ünnepe
lehesse.

Hegymegi Kiss Pál a megje-
lentek kívánalmait meghallgatva,
kijelentette, hogy ő az egyházi
választásoknál is a hívek teljes
szabadságának a kívánója, min-
den lehető megtesz a hívek fenti
jogos kívánsága teljesítése és a
lelkészválasztás tisztaságának ér-
dekében s ehhez a vezetése alatt
levő lap hasábjait szíves készsége-
l adja rendelkezésül.

**II. Rákóczy Ferenc és Kossuth Lajos
ujabb megkisebbitése**

Amint Ferenc József idejében
volt egy szellemi kitüntetés, a
„pro litteris et artibus”, — ugy a
szegedi ünnepekkel kapcsolat-
ban megalkották a Corvin- kitün-
tetések intézményét. Ugy látszik,
Klebersberg gondolata volt, aki
azonban nem csak az élők, hanem
a nagy halottak emlékének meg-
örökítését is tervezte.

Ezt a célt fogja szolgálni a
„nemzeti emlékesarnok”, amelybe
már a száz nagy magyar kap em-
léktáblát.

Megnéztük, ki az a száz nagy
magyar, aki szellemi téren is mű-
ködött? Kerestem két nevet a ma-

gyar történelem két legnagyobb,
legönzetlenebb alakját: *Kossuth
Lajost és II. Rákóczi Ferencet.* —
Kerestem egyszer, kétszer és
nem találtam.

Ezeknek tehát, kultuszunk öre
szerint nem volt befolyása a ma-
gyar szellemi életre. Iró is volt
mindakettő. Nagyobb hatást még
nem gyakorolt nemzetre más, —
mint e két titáni nagyság.

Kossuth világnagyság is volt.
Iratái a magyar vágvakozás és
függetlenség bibliája. II. Rákóczi
Ferenc mélysegesen gondolkozó,
vallásos lélek. A magyar szentek.
Nekik nincs helyük a száz nagy

között. Ugyanaz a nemes lélek, —
amely számkivetésbe üzte őket, —
ugy látszik, még ma is dominál.

Mit gondol a kultuszminiszter
ur, lehet és szabad ezt tenni? Vi-
selje érte a felelősséget. Mert ezt
így nem hagyjuk.

Gömbös, amikor az ezredeket el-
nevezte, elfelejtkezett a nemzeti
hadsereg szervezőjéről, Kossuth-
ról. Klebersberg a szellemi na-
gyok közül hagyja ki Kossuthot
és Rákóczyt.

Még a lábuk porát sem hivatott
letörölni az, aki róluk elfelejtke-
zik.

Köszönjük, most már ismerjük
a miniszter ur kulturáját. De hát
igaza van, miköze gróf Klebers-
berg Kunónak a magyar nemzeti
függetlenség eme két nagy apos-
tolához?

A többit várjuk, hogy elintéz-
zék a fórumon. (HKP.)

**Pusztító gátszakadás
Boroszló mellett**

Breslau, október 29. Liegnitz
közelében tegnap reggel nagy gát-
szakadás történt. A Katzbach fo-
lyó duzzasztó gátja Altbeckern
közelében beomlott és

a több millió tonna víz el-
árasztotta a környéket.

A duzzasztó gát, amely normá-
lis körülmények között hat méter-
nyire emelkedik a víz felszine fe-
lé, már az éjszakai órákban sem
tudott ellentállni a hatalmas nyo-
másnak, délelőtt aztán több mé-
ternyi szélességben beomlott. A
hatalmas víztömeg a völgyre zu-
dult.

Két falut az árvíz teljesen el-
öntött. A lakosság csak nehézsé-
gek árán tudott menekülni. A kár
több mint félmillió márka.

nem áll semmi a boldogságunk útjában. —
Mondja szerető!

— Szeretem.

— Milyen hidegen mondja.

— Nézze Ilona — felelt Perjéssy, aki
még nem akarta az asszony felvilágosítani,
hogy csak komédiázott vele — tőlem ne vár-
jon forró ömlengéseket sirig tartó szerelem-
ről. Én tudom, hogy maga nagyon szép, ked-
ves, forróvérű asszonyka, akit az ura elha-
nyagol és aki a változatosságot minden té-
ren és így a szerelem terén is feletted kedveli.

Radóné esillogó szemmel mondta.

— Az uram most nincsen itthon. Egye-
dül vagyunk.

— Hova ment az ura? — kérdezte Micu
hogy az időt huzhassa.

— Kiment Szentlőrincere.

— Gondolja?

— Ő mondta.

— Tévedett. A maga ura ki sem mozdult
Pestről és együtt tölti az éjszakát Kapos-
vári Terivel.

— Ki az?

— Kóristanő nálunk. Csinos és azt mond-
ják művészettel tud költeni. Sokba kerül az
öregnek.

— Az az ő dolga.

— Maga Ilona minta feleség, aki nagy-
lelkűen szemethuny a férjürem apró kaland-
jainak.

— Ige, — de akinek az az elve, — hogy
szemet szemért, fogat fogért.

— Tiszteletreméltó álláspont.

— Ennyi az összes mondanivalója az
én elveimre vonatkozólag?

— Nem, dehogy. Végtelenül boldog va-
gyok, hogy a Kaposvári Terézia jóvoltából
az ura által üresen hagyott helyet én lehetek
szerenésés betöltteni.

— Bolond maga Micu tisztára, — mond-
ta nevetve az asszony.

— Dehát miért? Mondtam, tőlem ne
várjon szerelmi ömlengéseket. Én nem va-
gyok olyan, mint a legtöbb ember, akik hol-
tig tartó hűséget fogadva egymásnak, olyan
arccal hallgatják végig ezeket a vallomáso-
kat, mintha elhinnék azt, amit a másik mond
— sőt, mintha azt is elhinnék amit maguk
mondanak. Én tudom nagyon jól, maga en-
gem is épen olyan hamar megun, mint az elő-
deimet.

Radóné megfenyegette ujjával a szí-
nést.

— Vigyázzon, hátha nem válik be a jós-
lata. Ilyen gondolkodásu ember még nem
fordult elő a praxisomban.

— Pedig az szép kiterjedésü praxis
lehet.

— Szentelen, — felelt az asszony és
megesókolta Micut. — Tagadhatatlan azon-
ban, hogy nagyon érdekes ember. Mondja,
— tette hozzá — nem nézzük meg a leendő la-
kását? Vétzy már el is utazott.

— Mondja Ilona, — kérdezte komolyan
a színész, mi volt a maguk szakításának oka?

— Már említettem tegnap. Pénzkérdés.

— Hogyan? Hát tényleg fogadott el
Vétzy magától pénzt?

Egy amerikai bíró, mint a banditák szövetsége

A newyorki legfelső felebbezősi kamara egy idő óta érdekes ügyel foglalkozik. Manhattan és Bronx város főbíráit helyezték vad alá. Ezeket azzal vádolják, hogy megvesztegettek őket. Különböző ügyek vizsgálata közben kiderült az is, hogy számos bandita üldözését az egyik bíró utasítására hagyták abba, hogy így a gonosztevőket az életfogytiglani fegyháztól megmentse. Egy esetben 5000 dollárt kapott, hogy az egyik bandavezérnek utat engedjen.

Érdekes ügy került ugyanekkor a napvilágra. Az egyik bíró egy hajóstársaság szolgálatába állott és egy nagy per alkalmával a társaság javára döntött, amiért családjával együtt minden nyáron a társaság gőzösein ingyenes kényeztetéseket tett Európába. — Ezekon kívül több más eset is előfordult, amelveket valamint a bírók nevét is egválozra titokban tartanak.

Mezőgazdasági kamarai igazgató választás

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöksége közli, hogy a ma délután megtartandó kamarai igazgatóválasztáshoz használható hivatalos szavazóedüldék ma déli 10 óráig az igazgatói állásra pályázóknak a Kamara hivatalában (Hunyadi-u. 5. I. em.) rendelkezésükre állnak és a pályázóknak, vagy igazolt megbízottjuknak kiadatnak.

Nyomatványait a

Korvin
nyomdában

rendelje meg
DEBRECEN, Sas-u. 2. sz. alatt.
Telefon 17-30.

A Felsőszabolcsi Gazdakör kiállítása Kisvárdán

A Felsőszabolcsi Gazdakör Kisvárdán rendezte meg október 25. és 26-án rendkívül gazdag és kiváló minőségű anyaggal kiállítást, mely kiterjedt az állattenyésztés minden ágára, a mezőgazdasági termelésre, a homokjavítási kísérletek vívmányaival dolgozó legújabb munkákra, a kertészet széleskörű kulturáira, a virágtenyésztés, szőlőművelés és boraszatra, a gyümölcstermesztésre és faiskolai kulturákra, az ipar és kereskedelem minden ágára s az iparművészet különféle remekeire.

Meglepően szép, elsőrendű minőségével és nagy tömeggel tárult a nagyközönség elé a kiállítás.

A Kamara nyiregyházi homokjavító kísérleti gazdasága nagy csoportban vett részt a kamara növénytermelési osztályának szakgyűjteményével, valamint a kertészeti csoportban a kamara kertészeti osztályával állította ki a gyü-

mölcstermesztés propaganda és tudományos oktató szakgyűjteményét, amely feltűnően emelkedett ki a kiállítás tömegéből.

A kamara nyiregyházi homokjavító kísérleti gazdaságának vezetője: *Westsik Vilmos*, a kamara gazdasági szaktanára, nagyszabású előadást tartott a gazdaközönség részére. A kamara mezőgazdasági növénytermelési csoportját *Fráter Jenő* kamarai fogalmazó állította össze s a kertészeti osztály kiállítási csoportját pedig *Czapáru Bertalan*, a mezőgazdasági kamara kertészeti szaktanára rendezte, aki az összes kertészeti ágazatok bíráló bizottságiban a bírálatot vezette.

SIPKOVITS BÉLA

Tűkörgyártás, üvegcsiszolás.
Nagyvárad-u. 15. (volt Sziv-u.)
Telefon 3-56.

Olcsó cipőárak!

BB	19—22	P 2.50	Női cipő	36—37	P 6.—
Gyermek cipő	23—26	P 4.—	Női cipő	37—38—39	P 8.—
Iskola cipő	26—29	P 5.—	Női cipő I-a trotür		P 10.—
Iskola cipő	30—35	P 6.50	Női cipő lak trotür		P 13.—
I-a iskola cipő	30—35	P 8.50	Női cipő Boka		P 12.—
I-a box fiu cipő	30—35	P 10.—	Férfi strapa		P 12.—
I-a fiu cipő	36—39	P 10.00	Férfi sevro		P 14.50
Férfi lak I-a		P 18.—	Férfi box I-a		P 16.—

Guttmann, Csapó-u. 17

(Vár-utcával szemben.)

— Hiszen már megmondtam, hogy igen.
— Igaz, — válaszolt halkán Perjéssy.
— De most már jöjjön, nézze meg a szobáját.

Amikor Radóné betette maguk után az oldalszoba ajtaját, abban a percben nyitotta ki azt az ajtót, amelyik az előszobából vezetett a hallba. Vétzy Pista, aki mikor látta, hogy mindonki eltávozik hazulról és Perjéssy bemegy a villába, az előszoba kulcsával bement a lakásba és ott állott a hall ajtaja előtt. Mikor meghallotta az ajtó nyitást és csukást, akkor lépett be. Körülnézett egy pillanatra s azután a hallból az ebédlőbe vezető ajtón belépve megállott az ajtó függöny mögött. Épen annyi ideje volt, hogy a függönyt maga elé huzza, amikor visszajöttek Radóné és Micu az ő volt szobájából.

— Hát csakugyan nem maradhat? — kérdezte az asszony.

— Sietnem kell, de holnap okvetlenül előjövök, ha megírja azt, hogy jöhetek.

— No akkor jó. Kikisérem, — mondta azután, mikor Perjéssy bucsuzni akart, — mert a házban rajtam kívül egy lélek sincsen és nem soká én is elmegyek hazulról.

Mikor Radóné is kiment az előszobába, Pista előlépett a függöny mögül és előbb az ebédlő, aztán az oldalszoba ajtaját zárta be és a kulcsokat zsebre tette, majd a könyvszekrény mögé állott.

Néhány pere múlva Radóné ismét bejött és átakart menni az ebédlőbe, azonban csukott ajtóra talált.

— Ejnye, valyon ki csukhatta be ezt az ajtót, — kérdezte önmagától fennhangon. Vétzy előlépett.

— Én zártam be.

Az asszony hátra fordult és mikor Pistát megpillantotta, arcán csodálkozó meglepetés tükröződött vissza.

— Pista, hogy kerül maga ide?

— Az előszobán keresztül, melynek kulcsát végül is sikerült megtalálnom.

— Csaesi, — szólt nevetve Radóné — és maga azért visszajött?

— Nem azért jöttem.

— Hát miért?

— Beszélnem kell magával Ilona!

Radóné vállat vont.

— Nézze barátom, én már meg mondtam magának, hogy nekünk egymással semmi-féle beszélni valónk nincsen és nem is lehet.

Pista közelebb lépett az asszonyhoz.

— Lehet, hogy magának nincsen, de nekem van és maga engem végig hallhat.

— Mit akar, — kérdezte érdesen az asszony. — Pénzt?

Pista megkapta az asszony csuklóját durván rákiáltott.

— Elég! Üljön le!

Az asszony első meglepetésében tényleg leült a heneserre, de aztán dühösen felugrott.

— Gorombaságokat aztán igazán nem vagyok hajlandó zsebrerakni! Maga beszélhet ha akar, de én megyek.

Ezután Radóné megindult az előszoba ajtaja felé, Pista azonban elébe ugrott és

ezt az ajtót is bezárta és ennek a kulcsát is zsebre vágta.

— Itt marad és végighallgat. Figyelmeztetem, hogy mindenik ajtót bezártam.

Radóné meglepetten nézett a fiura, de aztán vállat vont és cigarettára gyajtvta leült egyik fotelbe.

— Tessék, beszéljen, ha olyan nagyon akar, de kijelentem, ez az utolsó eset. Mit akar?

Vétzy pár pillanatig merően nézte az asszonyt.

— Mit akarok? Tisztázni a helyzetet. — Meg akarom állapítani, hogy ebben a mi immár befejezett viszonyunkban ki mit adott a másiknak és ki mit vesztett e viszony által.

Az asszony gunyosan kacagott.

— Ez egészen érdekes fejtegetésnek ígérkezik, kezdék rá kíváncsi lenni.

— Szegedjük le elsősorban is — kezdte Pista — hogy maga, legalább is erkölcsileg nem vesztett semmit.

— Hogy érti ezt?

— Magának én, saját bevallása szerint is, nem az első szeretője voltam.

— Ez a kijelentés igazán nagyfokú és magánál még ez ideig nem tapasztalt lovagiaságra vall. De igaz, én magam vallottam be ezt. De hát mit vesztett Maga? ? A Maga életében én voltam talán az első nő? Én raboltam el az ártatlanságát?

(Folytatása következik.)

A NAP HUMORA

Székesfehérvári anekdoták

Tudvalevő dolog, hogy Székesfehérváron súlyos visszaélések miatt Zavaros polgármester és Varga műszaki tanácsost letartóztatták. Székesfehérváron a két városi főtisztviselő eljárásan szörnyen felháborodtak, — majd később keserű humorral fűszerezték megbotránkozásukat.

A debreceni gazdaggyűlésre 8 tekintélyes székesfehérvári gazda jött el, akiket a debreceniek maguknál szállásoltak el.

Lovass Kálmánnak három székesfehérvári vendége volt s ők be szélték el a következő anekdotákat:

A Varga-csatorna.

A Dunántúlon tényleg van egy Varga-csatorna, amelyről a városi eset óta megállapították, hogy igen zavaros.

A cigány kifogása.

A cigány kéreget Székesfehérváron is s egy helyen bement a konyhába. A gazdasszony gyanus szemmel fogadja: „Hogy mertél bejönni, more?” A cigány mellét veri: „Nem vagyok én Zavaros polgármester, nem lopok én”.

A rabok büszkesége.

Székesfehérváron a fogház rabjai most dicselkednek, hogy nekik van polgármesterük, míg a polgároknak nincsen.

Két fogházótelék panasza

Két csirkefogó panaszkodik egymás között:

— Még sem járja, hogy bennünket kiverjenek a börtönből azért, hogy két városi urnak helyet adjanak.

OLMOT

vesz lapunk nyomdája!

HIREK

Meghívó

A Függetlenségi Kört 4 én este 8 órára, amennyiben határozatképes nem lenne, folyó évi november hó 17-én este 8 órára rendkívüli közgyűlésre összehívom.

Targy:

A választmány előterjesztése több rendbeli indítvány ügyében.
Debrecen, 1930. okt. 24.

Hegymegi Kiss Pál
elnök.

— Ötszáz dolláros gyöngyöt talált egy newarki polgar. London október 29. Newark községben az egyik ottani lakos gyönyörű igazgyöngyöt talált. A gyöngy elvesztését senki sem jelentette be és a lelet helyéről is következtethető, hogy az már hosszú idő óta hever ott gazdátlanul. A gyöngy értékét ötszáz dollára becsülik, de a szerencsés megtaláló semmi pénzért sem akar megválni tőle.

— Pékek harca Zalaegerszegen Zalaegerszegről jelentik: Egyik egerszegi pék a félbarna kenyér árát 24 fillérré szállította le. A többi pékek erre a 32 filléres kenyér árát 20 fillérben állapították meg. Ennek a harcnak a zalaegerszegi közönség természetesen üggyel szemben áll.

— Befejezték a román kémkedési perben a vizsgálatot. Bukarest október 29. A román kémkedési perben a vizsgálatot befejezték. A 100 letartóztatott közül ma már csak 60 van fogva, de ezek közül is többen a napokban szabadlábra helyeznek úgy, hogy mindössze 33 vádlott kerül majd a bíróság elé.

— Milliós család Agramban. Az agrami állami adónivaltalan sikkasztást fedeztek fel. Petanjek pénztáros körülből 22 millió dinárt sikkasztott és eltűnt. A sikkasztásokat egy évre vezetik vissza. A pénztárossal együtt családja is eltűnt. A hivatalos vizsgálóbizottság lázasan dolgozik, hogy az adónivalt veszteséget megállapítsa.

— Megindult a pulykaexport. Kecskemetről jelentik: A magyar pulykák Angliába való szállítása megkezdődött. Az elmúlt héten Kecskemét vidékéről több mint 10 000 darab nemes plimouth pulykát szállítottak Londonba.

— Braziliában minden csendes. Rio de Janeiro, október 29. Amerikai híradások szerint a fővárosban teljes a nyugalom. A forradalmi vezérek megbeszélést tartottak, amely — jelentés szerint — teljes megegyezéssel végződött. A köztársaság einöke Vargas tábornok lesz.

— Állandóan nő a munkanélküliek száma Angliában. London október 29. Az angol munkanélküliek száma katasztrófálisan nő. A legújabb kimutatás szerint számuk pontosan 2.194.288. A hatóságok tehetetlenül állnak a munkanélküliséggel szemben.

— A rádió sikeres alkalmazása bűnügyi nyomozásoknál. Londonból jelentik: A clevelandi rendőrség érdekes kimutatást közöl. A kimutatásban közölt adatok szerint 1083 azoknak a gonosztevőknek a száma, akiket a múlt évben a rádió segítségével sikerült elfogni.

MEGSZÜNIK

a Króh utóda

Hegedüs

cég

Dégenfeld-téri üzlete

Áruimat most már
nagyon olcsón árusítom!

Angolos női harisnya most 1'38 P.	Jó minőségű fekete harisnya most 78 fill.	Gyapjuharisnya most 1'98 fill.	Divatos gyapjuharisnya 2'58 fill.
-----------------------------------	---	--------------------------------	-----------------------------------

Tennis flanel métere 69 fill.

Crepe de chin nagyobb maradékok mtr 3'90 4'90	Crepe saten nagyobb maradékok 5'90 6'90	Crepe marocen nagyobb maradékok 4'98 5'98	Brocat nagyobb maradékok 1'78 3'38
---	---	---	------------------------------------

Mig a készlet tart

selyem barchet maradékok mtr 1'38

Szines pouplin szövet mtr 2'58	140 cm széles kabátkelme mtr 5'90
--------------------------------	-----------------------------------

Férfi v. női bélelt kesztyű most 1'58

Téli pullover férfi v. női most 6'50 P.	Gyapju női kabát 9'50 P.	Gyermek gyapjumellény 3'90 4'90 6'90	Gyermek gyapjusapka 75 fill
---	--------------------------	--------------------------------------	-----------------------------

Flaneltakaró 1'98	Atlasz csikos gyermek selyemnadrág 1'38
-------------------	---

Férfi téli hajsnya 98 fill.	Férfi zokni 75 fill.	Férfi bolyhos zokni 98 fill.	Teveször utánzatu férfi zokni 1'18
-----------------------------	----------------------	------------------------------	------------------------------------

Csodaszép női hálóing
6'90 7'90

Férfi pouplin ing
6'90 7'90

— Sevillában sztrájkbalépett az egyetemi diákság. Madridból jelentik: Sevillában az egyetemi diákság sztrájkba lépett. A sztrájk célja tiltakozás a régi tanterv ellen, amely még a diktatura idejéből maradt életben. A sztrájkhoz csatlakozott az ovidei diákság is. Barcelonában november 9 ére nagy forradalmi megmozdulást készítenek elő. Ugy számítanak, hogy a tüntetésen százezer ember fog részt venni. Hír szerint ez a tüntetés a kezdődő általános forradalom első megmozdulása lesz.

— Dr. Asztalos ügyvéd irodáját áthelyezte Ferenc József ut (Piac utca) 89 szám alá. Telefon: 15—31 Lakása: Boldogfalva utca 3. Telefon: 6—58.

— Esti Kereskedelmi Szaktanfolyam. A Kereskedő Társulat által fenntartott Kereskedelmi Szaktanfolyam a folyó iskolai évben is megnyílik. A tanfolyamon a tanítás november 15-én kezdődik és május 15-ig tart. A tanfolyam befejezésével a tanulók írásbeli és szóbeli vizsgálatot tesznek, amelyről bizonyítványt kapnak. A tanfolyam tárgyai: Kettős könyvvitel (heti 3 óra) kereskedelmi levelezés kereskedelmi és váltóismeretekkel (3 óra), kereskedelmi számtan (3 óra), gyorsírás (2 óra), gépirás (csoportonként 1—1 óra). Tanítási napok: hétfő, kedd, szerda, csütörtök este 7—10-órág. Az évi tandíj 72 P. Beiratkozni november 1-től lehet a női felső kereskedelmi iskola igazgatói irodájában (Kálvin tér 2.)

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések. Szilágyi András—Bályi Julia, Gere Tibor—Fehérta Katalin, Cs Kiss András—Schweiner Anna, Weisz Béla—Mandel Kata, Nagy János—Simon Julia, Stern Ákos—Reiner Ilona.

Házasságok: Burger István—Fried Klára; Schadek János—Klár Mária.

Születések. Magya Sándor leány Ibolya, Krizsán Gábor leány Piroska, Hliva András leány Katalin, Harmati Sándor leány Irén, Krausz Dezső fiu Pál, Tóth Gábor fiu Mihály, Szegedi Gábor fiu András, Sóllyom István fiu Lajos, Kaszonyi Lajos fiu József, Boros János leány Julia, Bence Gergely leány Kata, Tokaji János fiu János, Kaufmann Sándor fiu Andor, Braun János leány Margit, Sajtos Gábor fiu Imre 5 törvénytelen újszülött. Tóth Imre, leány: Margit. Gaál Imre, leány: Mária. Winkler Samu, leány: Lujza. Nemes Lajos, fiu: Lajos. Szabó János, fiu: János Szabó Gyula, lány Ilona. Tisza Kálmán, lány: Irén, Róza.

Halálozások. Keresztesi Katalin róm. kath. 6 hónapos Géza-u. 32, Létai Károly ref. 37 éves Csokonai-u. 35, Nagy Sándor ref. 35 éves Kinizsi u. 23, Tiefenhaller Károly ref. 5 hónapos Kurucz u. 8, Szatmári Katalin ref. 7 hónapos Szepes 45, Dávid Mór izr. 29 éves Nyiregyháza. Arany Piroska ref. 24 éves, Gróf Vécsey u. 29. Bányász Zsigmondné izr. 56 éves, Széchenyi u. 40. Szabó Gábor ref. 22 éves, Pavillon lak-tanya. Fodor Julia g. kath. 11 éves Hajdudorog. Özv Gál Péterné ref. 74 éves, Bánk u. 10. Boruzs Ilona ref. 3 hónapos. Pesti u. Tollas Sándor ref. 1 hónapos, Olajtő 22.

